

ΑΡΧΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Ευρωπαϊκή Έκθεση για τα Ναρκωτικά & Στοιχεία για την Κύπρο

20
22

Το μήνυμα της Έκθεσης:

**Παντού,
τα πάντα,
όλοι!**

ΕΚΔΟΣΗ: 2022

Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης
Ναρκωτικών και Τοξικομανίας

MDMA

ΘΑΝΑΤΟΙ

**ΚΟΚΑΪΝΗ
ΚΑΝΝΑΒΗ**

ΜΕΘΑΜΦΕΤΑΜΙΝΕΣ

ΝΕΕΣ ΨΥΧΟΔΡΑΣΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ

**COVID
19**

**ΗΡΩΪΝΗ & ΑΛΛΑ ΟΠΙΟΕΙΔΗ
ΣΥΝΘΕΤΙΚΑ ΚΑΝΝΑΒΙΝΟΕΙΔΗ**

Η Ευρωπαϊκή Έκθεση για τα Ναρκωτικά 2022 έρχεται σε μια στιγμή που τα πρόσφατα παγκόσμια γεγονότα έχουν επηρεάσει βαθιά όλους τους τομείς της ζωής μας και, συνεπώς, έχουν αντίκτυπο στο πρόβλημα ναρκωτικών που αντιμετωπίζει σήμερα η Ευρώπη. Η έκθεσή μας έχει ως σκοπό να στηρίξει την Ευρώπη, ώστε να είναι καλύτερα προετοιμασμένη να ξεπεράσει αυτές τις προκλήσεις. Το επιτυγχάνει αναλύοντας τις τάσεις που διαμορφώνουν την τρέχουσα κατάσταση και εντοπίζοντας τις αναδυόμενες απειλές, οι οποίες μπορούν να επηρεάσουν το πρόβλημα των ναρκωτικών που θα αντιμετωπίσει η Ευρώπη στο μέλλον (Alexis Goosdeel, 2022).

Επιμέλεια: Μαρία Σαββίδου
Λειτουργός
Τμήμα Παρακολούθησης / ΕΚΤΕΠΝ

Ευρωπαϊκή Έκθεση

για τα Ναρκωτικά & Στοιχεία για την Κύπρο

Ο Διευθυντής του EMCDDA Alexis Goosdeel, δηλώνει:

Κατά την άποψή μου, το κύριο μήνυμα που ξεχωρίζει από την ανάλυση των τάσεων σχετικά με τα ναρκωτικά το 2022 μπορεί να συνοψισθεί ως εξής «**Παντού, τα πάντα, όλοι**». Σήμερα, αντιμετωπίζουμε μια κατάσταση, όπου οι επιπτώσεις των προβλημάτων που σχετίζονται με τα ναρκωτικά παρατηρούνται σχεδόν παντού.

... σήμερα, είτε άμεσα είτε έμμεσα, όλοι επηρεαζόμαστε με κάποιον τρόπο από τη χρήση ναρκωτικών.... Πιστεύω ακράδαντα ότι μπορούμε να αντιμετωπίσουμε τα πολύπλοκα ζητήματα πολιτικής στον τομέα των ναρκωτικών μόνο εάν βασιστούμε σε μια ισορροπημένη και τεκμηριωμένη κατανόηση του προβλήματος».

Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης
Ναρκωτικών και Τοξικομανίας

Ο Πρόεδρος της ΑΑΕΚ δηλώνει:

Η χρήση, όπως και η εξάρτηση, είναι μια έκφραση της πολυπλοκότητας της ανθρώπινης συμπεριφοράς και ύπαρξης. Θα πρέπει να την αποδεχθούμε και να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις ενός ασφαλούς πλαισίου αντιμετώπισης της ουσιοεξάρτησης πάντα με άξονα την κοινή και ενιαία στρατηγική που ακολουθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση για τα Ναρκωτικά και το κοινό Ευρωπαϊκό Σχέδιο Δράσης. Θα πρέπει να προσφέρουμε το μέγιστο των δυνατοτήτων μας σε μια κοινωνία η οποία οφείλει να παρέχει στους πολίτες της, συνθήκες αλληλεγγύης, κοινωνικής συνοχής και ευημερίας.

ΑΡΧΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Γενικές Επισημάνσεις Ευρωπαϊκής Έκθεσης

■ Η τελευταία έκθεση εμβαθύνει στις συνέπειες των ανθρωπιστικών κρίσεων όπως για παράδειγμα ο πόλεμος στην Ουκρανία - και πως αυτές δύναται να οδηγήσουν στην εκμετάλλευση αλλά και στην αύξηση της κατάχρησης ουσιών λόγω μετατραυματικού στρες.

■ Καταδεικνύει πώς οι πλημμερείς έλεγχοι των συνόρων και η αυξημένη μετακίνηση ανθρώπων κατά μήκος τους, ευνοούν την παράνομη διακίνηση και το λαθρεμπόριο των ναρκωτικών.

■ Αναδεικνύει πως η διαθεσιμότητα και η χρήση κοκαΐνης στην Ευρώπη παραμένει υψηλή φέρνοντας μια σειρά από απειλές για την υγεία.

■ Περιγράφει την ταχεία ανάκαμψη της προσφοράς και της χρήσης ναρκωτικών εν μέσω των νέων συνθηκών που επικράτησαν λόγω της πανδημίας COVID-19.

■ Τονίζει ότι εξακολουθούν να εμφανίζονται νέες επικίνδυνες ψυχοδραστικές ουσίες, ενώ προβάλλει τις ανησυχίες για νέα συνθετικά προϊόντα κάνναβης τα οποία είναι εξαιρετικά ισχυρά και τοξικά και για τα οποία οι χρήστες αγνοούν τη σύνθεσή τους.

■ Υπογραμμίζει πως υπάρχει ανάγκη για ενδυνάμωση των υπηρεσιών μείωσης της βλάβης και θεραπείας για άτομα που κάνουν ενέσιμη χρήση, όχι μόνο οπιοειδών αλλά και άλλων συνθετικών ουσιών.

KANNABH

Μια ολοένα και πιο σύνθετη αγορά κάνναβης

Οι εξελίξεις στον τομέα της κάνναβης δημιουργούν νέες προκλήσεις. Το 2020, η μέση περιεκτικότητα της ρητίνης κάνναβης σε THC ήταν 21%, σχεδόν διπλάσια από την αντίστοιχη της φυτικής κάνναβης (11%) και άρα αντιστρέφεται η τάση που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια, όπου η φυτική κάνναβη είχε συνήθως μεγαλύτερη δραστηριότητα.

Στην έκθεση επισημαίνεται επίσης η ανησυχία ότι τα παράνομα προϊόντα κάνναβης είναι νοθευμένα με συνθετικά κανναβινοειδή, τα οποία μπορεί να είναι υψηλής δραστηριότητας και τοξικά. Οι χρήστες θεωρώντας ότι έχουν αγοράσει προϊόντα φυσικής κάνναβης, μπορεί να μην γνωρίζουν ότι το προϊόν περιέχει συνθετικά κανναβινοειδή και ότι εκτίθενται σε μεγαλύτερους κινδύνους για τη υγεία.

■ **Γενικός Πληθυσμός:** Τόσο στην Κύπρο όσο και στην Ευρώπη η κάνναβη παραμένει η πιο διαδεδομένη παράνομη ουσία χρήσης. Στην Ευρώπη η χρήση κάνναβης ανάμεσα στους νεαρούς ενήλικες 15-34 ετών εκτιμήθηκε στο 15%.

Ευρωπαϊκά Στοιχεία: Ενήλικες (15 - 64 ετών)

Στην Κύπρο, το αντίστοιχο ποσοστό ήταν 8%. Δύο στους τρεις Κύπριους διαφωνούν με τη νομιμοποίηση της κάνναβης (64,1%), αλλά διαχρονικά παρατηρείται μία αυξητική τάση στο ποσοστό που είναι σύμφωνο με τη νομιμοποίηση της.

■ **Μαθητές:** Τόσο στην Κύπρο (9%) όσο και στην Ευρώπη (15%) η πιο διαδεδομένη ουσία χρήσης ανάμεσα στους μαθητές είναι η κάνναβη (χρήση τουλάχιστον μια φορά στη ζωή τους).

Η Κύπρος συγκαταλέγεται στις χώρες με τα χαμηλότερα ποσοστά χρήσης παράνομων ουσιών ανάμεσα στους μαθητές.

■ **Περιστατικά Κάνναβης στα Νοσοκομεία:** Στην Ευρώπη η κάνναβη ήταν η ουσία που αναφέρθηκε συχνότερα από το δίκτυο νοσοκομείων του Euro-DEN Plus το 2020. Αποτέλεσαν το 23% των περιστατικών οξείας τοξίκωσης από ουσίες.

■ **Αστικά Λύματα:** Το 2021, από τις 31 πόλεις για τις οποίες υπάρχουν συγκρίσιμα στοιχεία, 13 ανέφεραν ετήσια αύξηση του μεταβολίτη κάνναβης THC-COOH σε δείγματα λυμάτων.

Σε ό,τι αφορά τις μετρήσεις στα αστικά λύματα της Κύπρου, κατά τη διάρκεια της πρώτης μέτρησης (Απρίλιος 2021) και σε σύγκριση με τα προηγούμενα χρόνια, παρουσιάστηκε μείωση των συγκεντρώσεων κάνναβης σε κάποιες πόλεις και αύξηση των συγκεντρώσεων κάνναβης στη Λευκωσία και κυρίως στη Λεμεσό κατά το Σαββατοκυριακό.

■ **Πολιτική για την Κάνναβη:** Ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ αναπτύσσουν πολιτικές για την κάνναβη, που προορίζεται για ψυχαγωγική χρήση. Επίσης, οι περισσότερες χώρες της ΕΕ επιτρέπουν πλέον την ιατρική χρήση κάνναβης ή κανναβινοειδών.

Στην Κύπρο η κάνναβη ρυθμίζεται υπό τις αυστηρές πρόνοιες του Περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμου Ν29/77, ως παράνομη ουσία.

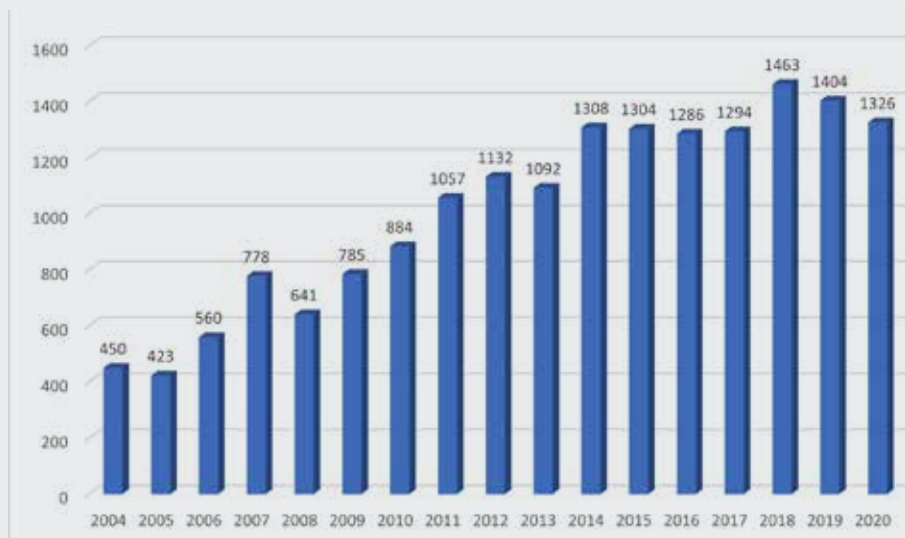
■ **Βιομηχανική Κάνναβη:** Το 2016 εισήλθε σε εφαρμογή ο περί Παραγωγής και Εμπορίας της Βιομηχανικής Κάνναβης Νόμος, για να ρυθμίσει τη βιομηχανική κάνναβη στο εμπόριο. Φυσικό ή νομικό πρόσωπο δύναται να είναι παραγωγός ή/και προμηθευτής βιομηχανικής κάνναβης κατόπιν αδειοδότησης από την Αρμόδια Αρχή (Τμήμα Γεωργίας).

■ **Φαρμακευτική Κάνναβη:** Με βάση τους Περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Κανονισμούς του 2019 (οι οποίοι έχουν τεθεί σε διαβούλευση για τροποποίηση ώστε να είναι συμβατοί με την Ενιαία Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1961 αναφορικά με το κρατικό μονοπώλιο) δύναται η συνταγογράφηση, προετοιμασία, έκδοση και χρήση γαληνικών σκευασμάτων που περιέχουν κάνναβη Cannabis Indica ή Cannabis Sativa με περιεκτικότητα σε ποσοστό από 0.3% έως 21% σε δέλτα-9-τετραϋδροκανναβινόλη και περιεκτικότητα σε ποσοστό από 0.1% έως 19.0% κανναβιδιόλη (CBD). Σημειώνεται ότι απαγορεύεται η συνταγογράφηση φαρμακευτικής κάνναβης με τρόπο χορήγησης το κάπνισμα και τα γαληνικά σκευάσματα εκδίδονται μόνο σε φαρμακεία με την προσκόμιση συνταγής.

■ **Θεραπεία:** Η κάνναβη ήταν η κύρια ουσία που αναφέρθηκε συχνότερα από τα άτομα που ξεκίνησαν θεραπεία για πρώτη φορά στην Ευρώπη, αφού αντιστοιχούσε στο 45% του συνόλου.

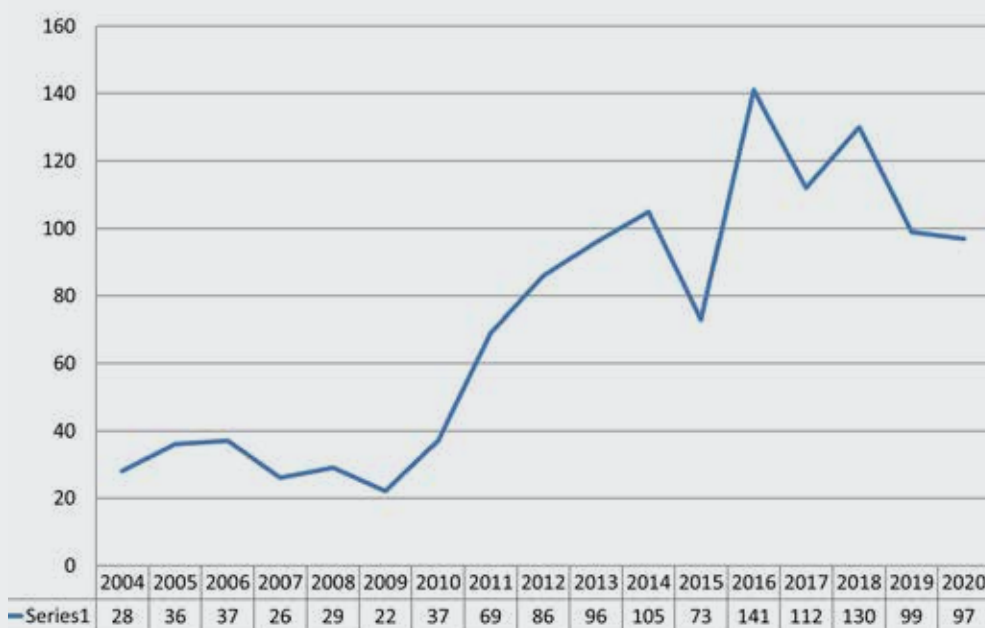
Παρόμοια είναι και η κατάσταση στην Κύπρο καθώς η κύρια ουσία κατάχρησης που αναφέρθηκε πιο συχνά από τα άτομα που καταγράφηκαν στη θεραπεία (1326 άτομα), κατά το έτος 2020, ήταν η κάνναβη με ποσοστό 47%.

Κύπρος: Συνολικός αριθμός ατόμων στη θεραπεία

Επίσης, 9 στους 10 ανήλικους που βρέθηκαν στα θεραπευτικά κέντρα της Κύπρου, αναφέρουν χρήση κάνναβης. Κατά το 2020 αιτήθηκαν θεραπείας 97 ανήλικοι.

Κύπρος: Αριθμός ανηλίκων που αιτήθηκαν θεραπείας ανα έτος

ΚΑΝΝΑΒΗ

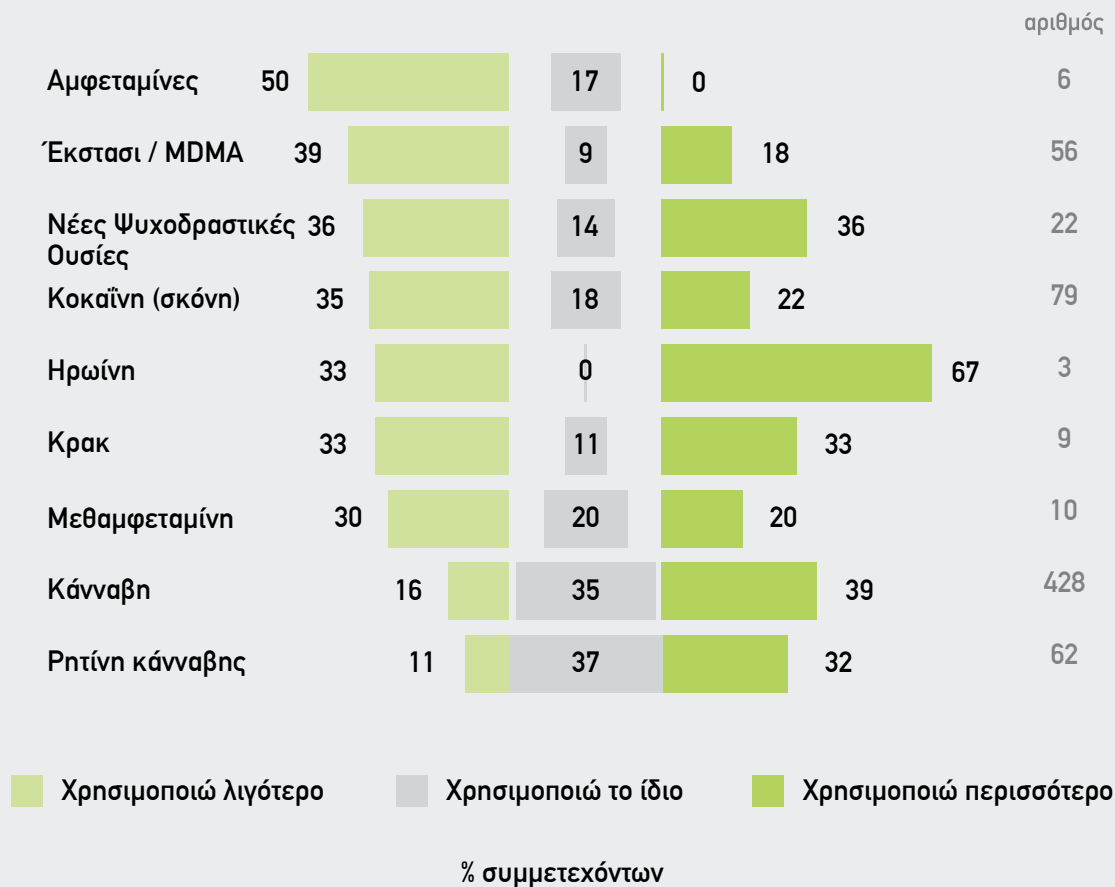
Μια ολοένα και πιο σύνθετη αγορά κάνναβης

■ **Πανδημία Covid 19 & Κάνναβη:** Σύμφωνα με τη διαδικτυακή έρευνα της ΕΕ για τα ναρκωτικά το 2021, η πανδημία επηρέασε τα πρότυπα χρήσης κάνναβης. Τόσο στην Κύπρο όσο και στην Ευρώπη τα άτομα που κάνουν συχνή χρήση φυτικής κάνναβης βρέθηκαν να την χρησιμοποιούν κατά μέσο όρο συχνότερα κατά την πανδημία.

Στο πιο κάτω γράφημα παρουσιάζονται οι συνέπειες της πανδημία COVID-19 στη χρήση ουσιών στην Κύπρο.

Έχει επηρεάσει η Πανδημία COVID-19 τη χρήση ουσιών στην Κύπρο;

Ευρωπαϊκή Διαδικτυακή Έρευνα για τη Χρήση Ουσιών

ΔΙΕΓΕΡΤΙΚΑ

Πρωτοφανείς κατασχέσεις ΚΟΚΑΪΝΗΣ | Παραγωγή και Χρήση Διεγερτικών στην Ευρώπη | MDMA υψηλής δραστηριότητας

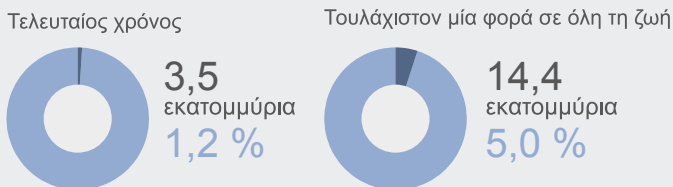

Το 2020 εξαρθρώθηκαν πάνω από 350 παράνομα εργαστήρια παραγωγής ναρκωτικών, συμπεριλαμβανομένων ορισμένων μεγάλων εργαστηρίων παραγωγής κοκαΐνης, μεθαμφεταμίνης και καθινόνης.

Ένα βασικό ερώτημα που τίθεται στην έκθεση είναι αν οι αγορές ναρκωτικών στο «σκοτεινό» διαδίκτυο φθίνουν. Στα τέλη του 2021 τα έσοδα μειώθηκαν. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και οι εφαρμογές άμεσης ανταλλαγής μηνυμάτων θεωρούνται ως ασφαλέστερη και πιο εύχρηστη πηγή εφοδιασμού.

■ **Γενικός Πληθυσμός:** Στην ΕΕ, σχεδόν 2,2 εκατομμύρια άτομα ηλικίας 15-34 ετών έκαναν χρήση κοκαΐνης (2,2%), 1,4 εκατομμύρια νεαροί ενήλικες έκαναν χρήση αμφεταμινών (1,4%) και 1,9 εκατομμύρια νεαροί ενήλικες (1,9%) έκαναν χρήση MDMA τον τελευταίο χρόνο.

Ευρωπαϊκά Στοιχεία: Ενήλικες (15 - 64 ετών)

Νεαροί ενήλικες (15-34 ετών)

Η χρήση διεγερτικών κατά τον τελευταίο χρόνο αναφέρθηκε από πολύ μικρό αριθμό νεαρών ενήλικων στην Κύπρο (κοκαΐνη από 0,9% του πληθυσμού, τα χάπια τύπου Έκστασι από 0,4% και οι αμφεταμίνες από 0,2%) στην έρευνα Γενικού Πληθυσμού.

■ **Θεραπεία:** Κατά το 2020, 15% των Ευρωπαίων που ξεκίνησαν θεραπεία για πρώτη φορά ανέφεραν την κοκαΐνη ως την κύρια ουσία κατάχρησης, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τη μεθαμφεταμίνη ανήλθε στο 3,7%.

Στην Κύπρο περίπου 1 στα 4 άτομα που αιτούνται θεραπείας αναφέρουν ως κύρια ουσία κατάχρησης την κοκαΐνη (24%) ενώ περίπου 1 στους 10 αναφέρουν μεθαμφεταμίνη (10,5%).

■ **Περιστατικά Κοκαΐνης στα Νοσοκομεία:** Η κοκαΐνη ήταν η δεύτερη πιο διαδεδομένη ουσία που αναφέρθηκε από τα νοσοκομεία που παρακολουθούνται από το Euro-DEN Plus το 2020, με ποσοστό 21% των περιστατικών οξείας τοξίκωσης.

■ **Αστικά Λύματα:** Στην Ευρώπη και με βάση τα στοιχεία για το 2021, αύξηση των καταλοίπων κοκαΐνης παρατηρήθηκε σε 32 από τις 58 πόλεις σε σύγκριση με το 2020.

Η Κύπρος βρίσκεται στις χαμηλότερες θέσεις της Ευρωπαϊκής κατάταξης αναφορικά με τη χρήση κοκαΐνης. Σε σύγκριση με προηγούμενα χρόνια και ίδιες περιόδους (Απρίλιο) η χρήση κοκαΐνης ήταν σε χαμηλότερα επίπεδα με εξαίρεση την Αγία Νάπα που παρουσίασε υψηλότερες συγκεντρώσεις το Σαββατοκυριακό.

Στην Ευρώπη και με βάση τα στοιχεία για το 2021, από τις 57 πόλεις που διαθέτουν στοιχεία για τα κατάλοιπα μεθαμφεταμίνης στα αστικά λύματα, 26 ανέφεραν αύξηση, 9 σταθερότητα και 22 μείωση. Η χρήση μεθαμφεταμίνης στη χώρα μας παραμένει κάτω από το μέσο όρο των πόλεων που συμμετείχαν (5 με 20 φορές χαμηλότερα), σε υψηλότερη όμως θέση σε σχέση με τα υπόλοιπα ναρκωτικά.

Η μεγαλύτερη χρήση της μεθαμφεταμίνης στην Κύπρο το 2021 εντοπίζεται στην Πάφο και σε περιοχές της Λευκωσίας, κυρίως το Σαββατοκυριακό. Σε σύγκριση με τα προηγούμενα χρόνια, παρουσιάστηκε μείωση της μεθαμφεταμίνης σχεδόν σε όλες τις πόλεις.

Τέλος, από τις 58 πόλεις που διαθέτουν στοιχεία για τα κατάλοιπα MDMA στα αστικά λύματα για το 2021, οι περισσότερες (38) ανέφεραν μείωση.

Στην Κύπρο και σε σύγκριση με προηγούμενα χρόνια και ίδιες περιόδους (Απρίλιο) η χρήση MDMA, ήταν σε χαμηλότερα επίπεδα με εξαίρεση την Αγία Νάπα που παρουσίασε υψηλότερες συγκεντρώσεις το Σαββατοκυριακό.

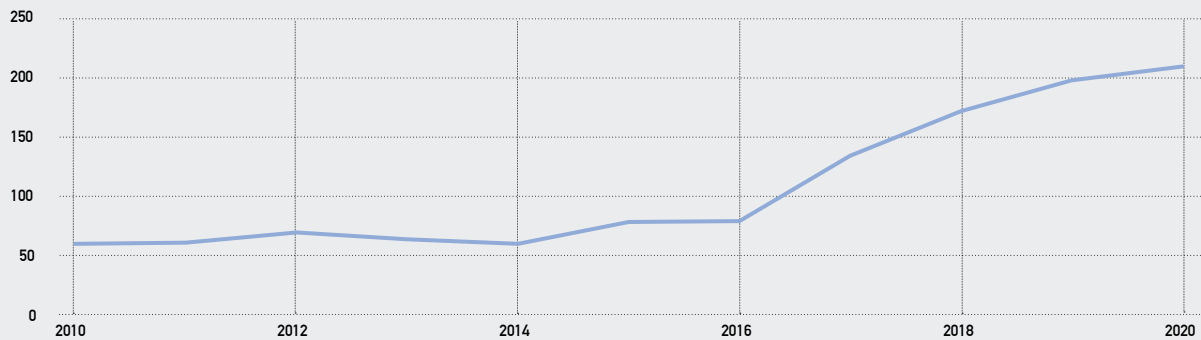
ΔΙΕΓΕΡΤΙΚΑ

Πρωτοφανείς κατασχέσεις ΚΟΚΑΪΝΗΣ | Παραγωγή και Χρήση Διεγερτικών στην Ευρώπη | MDMA υψηλής δραστηριότητας

■ **Διαθεσιμότητα Διεγερτικών:** Η διαθεσιμότητα και η χρήση κοκαΐνης στην Ευρώπη παραμένει σε υψηλά επίπεδα. Το 2020 καταγράφηκε το ιστορικό υψηλό στις κατασχέσεις κοκαΐνης της τάξης των 213 τόνων.

Κατασχέσεις κοκαΐνης (τόνοι)

Η αύξηση στον αριθμό των εργαστηρίων κοκαΐνης που εξαρθρώθηκαν το 2020, οι κατασχέσεις πρώτων υλών που εισάγονται από τη Νότια Αμερική και συναφών χημικών ουσιών, συνολικά υποδεικνύουν μεγάλης κλίμακας επεξεργασία κοκαΐνης στην Ευρώπη.

Η διαθεσιμότητα και η χρήση μεθαμφεταμίνης φαίνεται να αυξάνεται στην Ευρώπη, αν και από χαμηλή βάση έως τώρα.

Επίσης, η συνεχιζόμενη διαθεσιμότητα δισκίων MDMA υψηλής δραστηριότητας θέτει σε κίνδυνο την υγεία των χρηστών της συγκεκριμένης ουσίας. Παράταυτα, υπάρχουν ενδείξεις ότι τα επίπεδα χρήσης MDMA μειώθηκαν το 2020, πιθανώς λόγω της δραστηκής μείωσης της νυχτερινής διασκέδασης στην Ευρώπη λόγω του COVID-19.

Στην Κύπρο ιδιαίτερη ανησυχία προκαλεί η αύξηση στη χρήση μεθαμφεταμίνης. Η έκταση, αλλά και η εγχώρια παραγωγή της ουσίας επιβεβαιώνεται τόσο από τις αυξανόμενες κατασχέσεις της Αστυνομίας, όσο και από τον εντοπισμό εργαστηρίων παρασκευής της κρυσταλλικής μεθαμφεταμίνης. Η έκταση του φαινομένου της χρήσης τόσο της κοκαΐνης, όσο και της κρυσταλλικής μεθαμφεταμίνης, επιβεβαιώνεται επίσης από την έρευνα ανάλυσης αστικών λυμάτων.

■ **Πανδημία Covid 19 & Διεγερτικά:** Η πανδημία COVID-19 διατάραξε την Ευρωπαϊκή οικονομία της νυχτερινής διασκέδασης και αυτό φαίνεται να οδήγησε σε μείωση της ζήτησης για διεγερτικές ουσίες κατά τη διάρκεια του 2020.

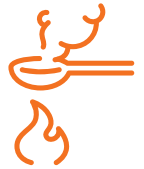
■ **Θάνατοι:** Στην Κύπρο, ανησυχία προκαλούν τα τελευταία χρόνια οι θάνατοι που οφείλονται στη χρήση διεγερτικών (τόσο κοκαΐνης, όσο και της κρυσταλλικής μεθαμφεταμίνης).

Συγκεντρώσεις Μεθαμφεταμίνης στα Αστικά Λύματα: Απρίλιος 2021

ΗΡΩΙΝΗ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΟΠΙΟΕΙΔΗ

Η ηρωίνη παραμένει το πιο διαδεδομένο οπιοειδές στην Ευρώπη

Παρότι η ηρωίνη παραμένει το πιο διαδεδομένο παράνομο οπιοειδές στην Ευρώπη και το ναρκωτικό που ευθύνεται για τους περισσότερους οφειλόμενους στα ναρκωτικά θανάτους, αυξάνεται η ανησυχία σχετικά με τον ρόλο που διαδραματίζουν τα συνθετικά οπιοειδή στο πρόβλημα της χρήσης ουσιών στην Ευρώπη.

■ **Θεραπεία:** Η χρήση οπιοειδών αναφέρθηκε ως ο βασικός λόγος έναρξης εξειδικευμένης θεραπείας από 66 000 Ευρωπαίους το 2020, που αντιστοιχεί στο 28% του συνόλου των ατόμων που ξεκίνησαν θεραπεία στην Ευρώπη.

Στην Κύπρο, κατά τα τελευταία χρόνια παρουσιάζεται γενική μείωση στην κατάχρηση ηρωίνης. Αυτό ενδεχομένως να οφείλεται α) στη μείωση της διαθεσιμότητας της ηρωίνης τα τελευταία χρόνια, κάτι που αποτελούσε και πανευρωπαϊκό φαινόμενο, β) στη μείωση των αλλοδαπών υπηκόων κρατών της ΕΕ, ανάμεσα στους οποίους η χρήση της ηρωίνης ήταν διαχρονικά επικρατέστερη, γ) στη στροφή των χρηστών ηρωίνης σε άλλες ουσίες, λόγω της μη διαθεσιμότητας της.

■ **Περιστατικά Ηρωίνης στα Νοσοκομεία:** Η ηρωίνη παρέμεινε το 2020 η τρίτη (18%) συχνότερα αναφερόμενη αιτία οξείας τοξίκωσης στα νοσοκομεία που παρακολουθούνται από το Euro-DEN Plus.

■ **Πανδημία Covid 19 & Οπιοειδή:** Οι περιορισμοί στις μεταφορές λόγω COVID-19 μπορεί να διατάραξαν τη διακίνηση της ουσίας αυτής κατά μήκος της βαλκανικής

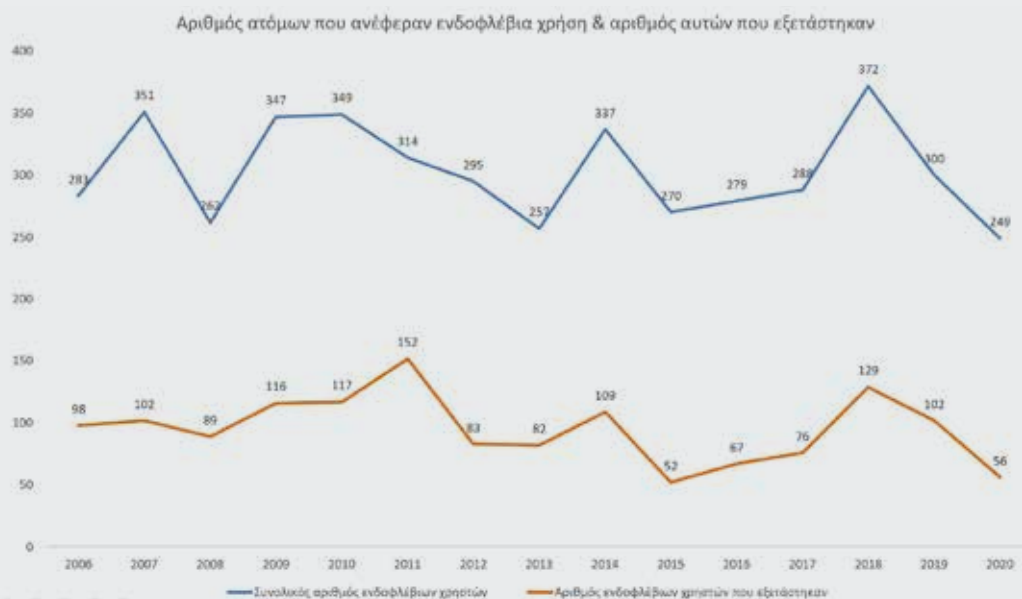
οδού προς την ΕΕ. Το γεγονός αυτό θα μπορούσε επίσης να εξηγήσει τις ελλείψεις ηρωίνης το 2020 που ανέφεραν ορισμένες χώρες. Τυχόν διατάραξη στη διακίνηση φαίνεται να είναι προσωρινή, ενώ τα προκαταρκτικά στοιχεία για το 2021 δείχνουν ότι οι κατασχέσεις ηρωίνης επανήλθαν στα προ της πανδημίας επίπεδα.

■ **Ενέσιμη Χρήση:** Η ενέσιμη χρήση ναρκωτικών στην Ευρώπη ακολουθεί πτωτική πορεία την τελευταία δεκαετία.

Παρόμοια και στην Κύπρο φαίνεται μια σταθερή μείωση στην ενδοφλέβια χρήση, ενώ η τάση αυτή ενδέχεται να οφείλεται στη μείωση των χρηστών ηρωίνης. Παρόλα αυτά, ανησυχίες προκαλούν τα πρότυπα ενδοφλέβιας χρήσης καθώς από σχετική ευρωπαϊκή μελέτη συριγγών βρέθηκαν ίχνη δύο ή περισσότερων ουσιών, γεγονός που υποδεικνύει πολλαπλή χρήση ή επαναχρησιμοποίηση συνέργων ενέσιμης χρήσης.

■ **Λοιμώδη Νοσήματα:** Εκφράζονται ανησυχίες στην Ευρώπη ότι το 2020 η πανδημία COVID-19 διέκοψε τη διανομή αποστειρωμένου εξοπλισμού χρήσης ουσιών και συνέβαλε στη μείωση διαγνωστικών εξετάσεων για τον ιό HIV και την ιογενή ηπατίτιδα.

Στην Κύπρο, παρά το γεγονός ότι περίπου 1 στους 5 χρήστες που βρίσκεται στη θεραπεία έκανε ενέσιμη χρήση έστω και μια φορά, ο αριθμός των ατόμων που εξετάζεται είναι διαχρονικά πολύ πιο μικρός.

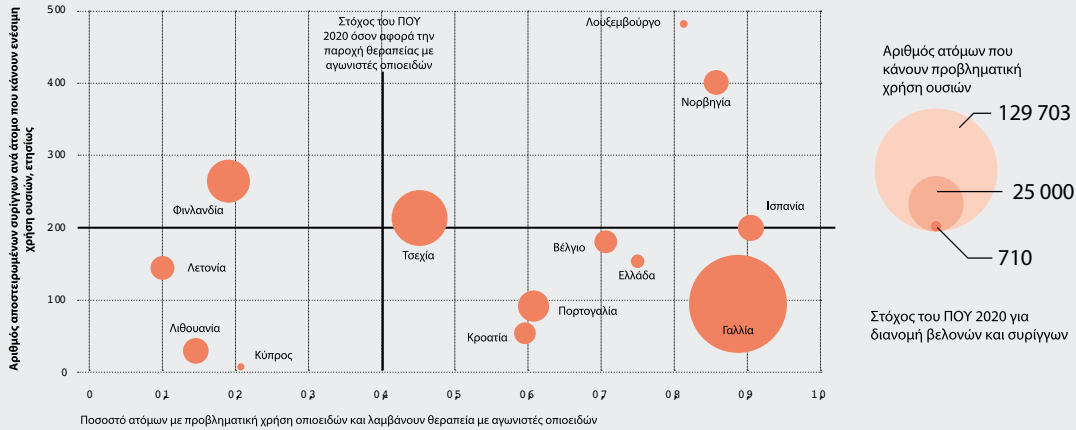

ΗΡΩΙΝΗ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΟΠΙΟΕΙΔΗ

Η ηρωίνη παραμένει το πιο διαδεδομένο οπιοειδές στην Ευρώπη

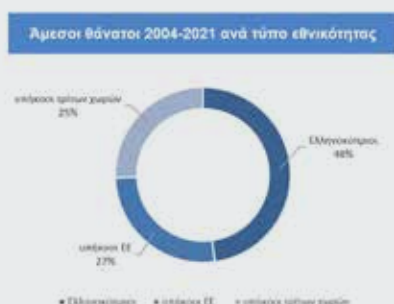
Διανομή βελονών και συριγγών και κάλυψη θεραπείας με αγωνιστές οπιοειδών σε σχέση με τους στόχους του ΠΟΥ 2020, για το 2020 ή την πιο πρόσφατη διαθέσιμη εκτίμηση

Στην Ευρώπη εξακολουθεί να είναι αναγκαία η αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών θεραπείας και μείωσης της βλάβης για άτομα που κάνουν χρήση οπιοειδών και για τα άτομα που κάνουν ενέσιμη χρήση ουσιών. Όπως φαίνεται και στο πιο πάνω γράφημα, το 2020 μόνο κάποιες χώρες ανέφεραν ότι πέτυχαν τον στόχο του 2020 που έθεσε ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας για την παροχή 200 συριγγών ανά άτομο το χρόνο και 40% των προβληματικών χρηστών οπιούχων να υποβάλλονται σε θεραπεία υποκατάστασης. Η θέση της Κύπρου παρουσιάζεται αρκετά χαμηλή.

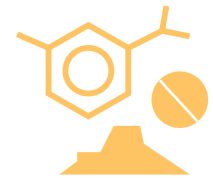
■ **Θάνατοι στην Ευρώπη:** Τα οπιοειδή εξακολουθούν να ευθύνονται για το μεγαλύτερο ποσοστό των βλαβών που αποδίδονται στη χρήση παράνομων ουσιών. Αυτό καταδεικνύεται από την ανίχνευση οπιοειδών, συχνά σε συνδυασμό με άλλες ουσίες, που παρατηρήθηκε το 2020 στα τρία τέταρτα περίπου των θανάτων από υπερβολική δόση στην ΕΕ. Παρότι η ηρωίνη παραμένει το πιο διαδεδομένο παράνομο οπιοειδές στην Ευρώπη και το ναρκωτικό που ευθύνεται για τους περισσότερους οφειλόμενους στα ναρκωτικά θανάτους, αυξάνεται η ανησυχία σχετικά με τον ρόλο που διαδραματίζουν τα συνθετικά οπιοειδή (όπως πχ οι φαιτανύλες).

Στην Κύπρο, από το 2004 καταγράφηκαν 161 θάνατοι οφειλόμενοι στην υπερβολική δόση ναρκωτικών και κατά μέσο όρο έχουμε περίπου 10 θανάτους τον χρόνο με μέσο όρο ηλικίας τα 30 έτη. Εννέα στους δέκα είναι άνδρες. Η πλειοψηφία των περιπτώσεων σχετίζεται είτε με την αποκλειστική χρήση οπιοειδών (κυρίως ηρωίνης) είτε με το συνδυασμό οπιοειδών με άλλες ψυχοδραστικές ουσίες.

ΝΕΕΣ ΨΥΧΟΔΡΑΣΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ

Εξακολουθούν να εμφανίζονται επικίνδυνες ουσίες

Η Ευρωπαϊκή Έκθεση υπογραμμίζει ότι οι Νέες Ψυχοδραστικές Ουσίες (ΝΨΟ) συνεχίζουν να εμφανίζονται στην Ευρώπη μια φορά την εβδομάδα. Το 2021, μέσω του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης της ΕΕ (ΣΕΠ) αναφέρθηκαν για πρώτη φορά 52 νέες ουσίες με αποτέλεσμα ο συνολικός αριθμός των ΝΨΟ που παρακολουθεί το EMCDDA να ανέρχεται σε 880. Το 2021 αναφέρθηκαν για πρώτη φορά 6 νέα συνθετικά οπιοειδή, 6 συνθετικές καθιόνες και 15 νέα συνθετικά κανναβινοειδή.

52

που αναφέρθηκαν για πρώτη φορά το 2021

880

παρακολουθούνται

372

στην αγορά κάθε χρόνο

Κατασχεθέντα φορτία

Αριθμός

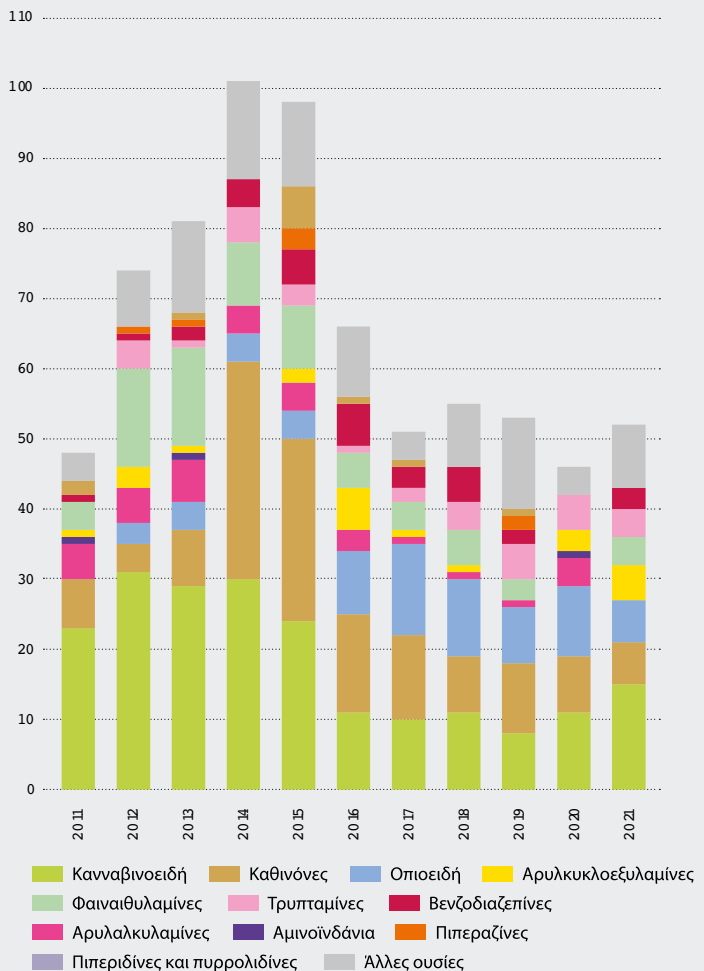

Ποσότητα (τόνοι)

Η ένδειξη ΕΕ + 2 αναφέρεται στα κράτη μέλη της ΕΕ, την Τουρκία και τη Νορβηγία. Όλες οι φυσικές μορφές που μετρούνται σε μονάδες βάρους – περιλαμβάνονται οι φυτικές ύλες, οι σκόνες, οι ρητίνες και άλλες.

Αριθμός και κύριες ομάδες νέων ψυχοδραστικών ουσιών που αναφέρθηκαν μέσω του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης της ΕΕ για πρώτη φορά, 2011–2021

Η φετινή χρονιά σηματοδοτεί επίσης τα 25 χρόνια λειτουργίας του Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης της ΕΕ για τις νέες ψυχοδραστικές ουσίες. Το ορόσημο αυτό εορτάζεται με μια συνοδευτική ανασκόπηση των επιτευγμάτων αυτού του πρωτοποριακού δικτύου.

25 years of monitoring and responding to new drugs in Europe

www.emcdda.europa.eu

Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης
Ναρκοτικών και Τοξικομανίας

**Everywhere,
everything,
everyone**

ΑΡΧΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

 www.naac.org.cy | Τ: + 357-22 442 960
 info@naac.org.cy | Φ: + 357-22 305 190

 Ιωσήφ Χατζηιωσήφ 35 & Ανδρέα Αβρααμίδα, 1^{ος} όροφος,
2028 Στρόβολος, Λευκωσία.

